

INHOUD

INLEIDING	7
1 HISTORISCHE SITUERING	10
De boekhouding	10
Rekening en verantwoording	11
Beleggers en crediteuren	12
Ontstaan van conventionele normen voor de jaarrekening	13
De accountantscontrole	15
Bedrijfseconomische opvattingen	16
Investor relations en de invloed van de Verenigde Staten	17
De vermaatschappelijking van de onderneming	18
Europese harmonisatie	20
Opkomst van 'accounting standards'	20
Internationale harmonisatie	21
2 ADMINISTRATIEVE ONTSTAANSGESCHIEDENIS	23
Code de Commerce	23
Wetboek van Koophandel (1838)	24
Wetboek van Koophandel (herziening 1928/29)	25
Wet op de Jaarrekening van Ondernemingen (1970)	28
De Europese harmonisatie	31
Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving	35
Jurisprudentie Ondernemingskamer	36
Recente ontwikkelingen onder internationale invloed	38
Invloed van het belastingrecht	39
Noteringsvoorschriften	41
Voorschriften voor sectoren en individuele bedrijven	42
a. Concessievoorwaarden	43
b. Banken	43
c. Verzekeringsmaatschappijen	45
3 VISUELE KENNISMAKING	47
Bilton 1860	47
Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij 1855	47
Nederlandsch-Indische Gas-Maatschappij 1880	48
Nederlandsch-Indische Gas-Maatschappij 1919	48
Nederlandsch-Indische Gas-Maatschappij 1921	49
Lever's Zeep Maatschappij 1925	49
Van Berkel's Patent 1925/1926	50
Philips 1950	50
Philips 1956	51

De 'Koninklijke', de Nederlandse houdstermaatschappij van de Koninklijke/Shell groep 1950	51
De 'Koninklijke', de Nederlandse houdstermaatschappij van de Koninklijke/Shell groep 1957	52
4 BRONKRITISCH COMMENTAAR	87
Betrouwbaarheid van de gegevens in de bron	87
Vaak voorkomende problemen	89
a. Conservatisme en voorzichtigheid	89
b. Stille en geheime reserves	92
c. Onderscheid winstbepaling en winstbestemming	93
d. Deelnemingen en consolidatie	95
e. Samenvoeging en saldering	96
f. Stelselwijzigingen	96
g. Gebrekkige toelichting	97
Gerelateerde en toetsingsbronnen	98
Mogelijke gebruikswijzen van de bron in historisch onderzoek	99
a. Kengetallen	99
Rentabiliteitsratio's	102
Solvabiliteitsratio's	106
Liquiditeitsratio's	108
Marge en omloopsnelheid	109
Ratio's gebaseerd op beurskoersen	110
b. Cash flow analyse	111
Afsluitende opmerkingen	114
BIJLAGEN	116
A Verklarende woordenlijst	116
B Vindplaatsen	124
C Gedrukte en digitale bronnen	125
D Literatuur	128
NOTEN	134
PERSONALIA VAN DE AUTEURS	137
OVERZICHT VAN BRONCOMMENTAREN	138